

Danmarks Naturfredningsforening Horsens' kommentarer til

Hovedspørgsmål til den kommende råstofplan 2020

Hvor skal der udlægges nye råstofgravområder? og hvilke retningslinjer skal med i råstofplanen?

Landskab, natur og drikkevandsinteresse vægtes overordnet betragtet for lidt i råstofplanen. Der bør kun gives tilladelse til råstofgravning i områder, der ikke berører værdifuld natur eller grundvands interesser, og bør et område fastlægges som råstofindvindingsområde, bør der foretages en grundig undersøgelse af, hvilke arter der findes i området, og om der bl.a. er bilag IV-arter her.

Råstofinteresserne i Horsens og Silkeborg Kommune ligger i noget af Danmarks smukkeste natur med bakker, skove og søer, og her skal der i hvert enkelt tilfælde vurderes, hvor stor påvirkning en råstofindvinding har for landskabet, samt hvad vi vil miste for altid, for vi skal være bevidste om, at det vil medføre en permanent ændring af landskabet.

Værdifuld natur har stor betydning for borgernes mulighed for at færdes i rekreative områder, og den har også betydning ud over lokale interesser. Man ser tydeligt, at områder med store natur- og landskabsværdier medvirker til at gøre det attraktivt for en hel egn og en hel landsdel. Hvem kender ikke Vadehavet og nationalpark Thy?

Der bør ikke gives tilladelse til yderligere råstofgravning, når der i forvejen er råstoffer nok til 10-12 år frem. Hvem kan forudse udviklingen 12 år frem? og råstofplanerne udarbejdes jo hver 4. år.

Hvordan arbejder vi med bæredygtig anvendelse og cirkulær økonomi?

Der bør på national plan sættes på mere genanvendelse af bygningsmateriale fra nedrivninger, og vi bør i langt højere grad gå væk fra princippet "Grav og kør væk", men i stedet anbringe genbrugsegnede jord og sand i depot ved opgravningsstedet og genanvende det her.

Der bør ses på alternative muligheder for byggematerialer f.eks. træ, og der bør sættes mere på nedknusning af affaldsbeton og genanvendelse af det ved betonfremstilling

Transporten bør reduceres til behovet i nærområderne. Derfor bør der tages overordnede vurderinger for behovet på tværs af regionerne. Det belaster beboerne i området med lastbiltrafik, og der er slitage på vejene.

Vi er heller ikke spor glade for eksport af råstoffer. Forholdet mellem prisen for råstofferne og de samfundsmæssige udgifter er for stor.

Har vi brug for en fælles råstofstrategi?

Der bør være overordnede prioriteringer på tværs af regionerne, som kan tage hensyn til værdifuld natur og drikkevandsinteresser. Disse bør altid have 1. prioritet.

Der bør være fælles mål, som sørger for, at der kun sker indvinding i det omfang, der er yderst nødvendig.

Efterbehandling af råstofgrave områder

Når råstofferne er udnyttet, har de kommercielle interesser udnyttet en den værdi, som dette område havde. Derfor bør det være et grundvilkår for tilladelse til udgravning, at området få lov til af sig selv at springe i natur og planmæssigt får betegnelsen Ny Natur og underlægges naturlovgivningen med offentlig adgang. Der kan dog ske en nænsom sikkerhedsmæssig regulering, som sikrer offentligheden adgang til området, og der kan anlægges stien, så området bliver tilgængeligt for os alle. Området skal fremover være et naturområde, der ikke tilføres kvælstof i nogen form, heller ikke muldjord.

Man skal sikre sig, at grundvandet ligegyldigt hvilke tiltag, man slutter med, ikke forurenes og ikke er foruren

Hovedspørgsmål til den konkrete sag i Sdr. Vissing

Hvorfor skal der udlægges 52,7 ha nærrekreativ skov.

Det areal, som der nu ansøges om at udlægge, er et særdeles smukt skovklædt bakkelandskab, som er direkte beliggende op mod Sdr. Vissing By, og som derfor også har særdeles stor nærrekreativ værdi. Jeg forstår derfor særdeles godt, at dette bekymrer mange lokale beboere, for næsten uanset om man selv besøger området eller blot bor i byen, vil det betyde en forringelse af det nærmiljø, man skal bo og leve i.

Det næste er, at man skal være klar over, hvad man mister af biodiversitet, og her må et krav være, at der gennemføres en omhyggelig miljøundersøgelse, så man ikke anretter uoprettelige skader ved at ødelægge livsbetingelserne for truede arter. f.eks. bilag IV-arten, og i denne sag er vi vidende om, at der forefindes f.eks. flere flagermusarter samt stor vandsalamander. Herefter kan man så tage en overordnet regional vurdering af, om netop dette areal skal udlægges, eller om der andre steder kan udvindes med mindre ulemper og skader.

Herudover skal den trafikale situation også vurderes. Vil det medføre en øget tung trafik igennem byen med ulemper til følge? – Spørg blot Hedensted Kommunes beboere i Ørum.

Hvordan kan man begrænse ulemperne, hvis der gives en tilladelse?

Man kan også godt tænke sig, at grundige undersøgelser og vurderinger medfører en mulighed for, at kun dele af området kan anvendes til råstofindvinding, for teoretisk kan man godt forestille sig, at dele med brugsskov kan anvendes, mens de mere bynære dele samt områder, som nu næsten henligger som naturskov, ikke må udnyttes, og det kunne på sigt måske være en interessant mulighed, som man dog skal se på en plan for at kunne vurdere seriøst

Har vi brug for en fælles holdning?

Som tidligere nævnt mener vi, at der bør foretages en overordnet prioritering på tværs af regionerne, hvor naturværdier vægter tungt, og vi har allerede taget initiativ til, at de andre DNafdelinger i Region Midt Øst er opmærksomme på dette forhold.

Vi har forståelse for, at råstofindvinding er nødvendig i vort samfund, - at det kan også være et spørgsmål om lokale arbejdspladser, så det er ikke en ukompliceret sag, men vi mener, at den skal foregå, hvor den skader naturen mindst og generer færrest, og at klimaforhold, biodiversitet og naturforhold skal vægte tungt.

Stikord

Genbrug

I Horsens Kommunes ressourceplan anføres, at man ønsker at være i top-3 med hensyn til genanvendelse. Dette bør også gælde brug af f.eks. grus og sand.

Kvartssand

Sand med 95% kvarts. Det bruges til vandrensning, glasfremstilling, jernstøbning, betonfremstilling og fracking. I Horsens Kommune udvindes 164.000 m³, som er over 50% af den samlede mængde i Danmark, som iflg. Wikipedia er på 276.000 m³